

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju
przyjmują się za opłatą od wiersza
drobnego (petit) po 8 centów,
za każde następne „ 5 „
i należytość steplową 30 „
za każdorazowe umieszczenie.

AFISZ

TEATRALNY.

Wychodzi w Krakowie 4 razy w ty-
godniu w dniu przedstawienia tea-
tralnego.

Cena prenumeraty miesięcznie 50 c.
Numer pojedynczy kosztuje 5 c.
Prenumeratę przyjmują: Admini-
stracja *Czasu*, przy ulicy Miko-
łajskiej Nr. 444 i Kasa Teatralna.

Kraków 27 Lutego.

W sobotę **SEN NOCY LETNIEJ**, kome-
dy w pięciu aktach Szekspira, tłumaczenie
p. Stanisława Koźmiana z Poznania. Z muzy-
ką Mendelsona. Arcydzieło to odegranem zo-
stanie na *benefis* panny **May**, artystki, o talen-
cie której jeszcze przed rokiem wogóle wąt-
piono, lecz o którym dziś już nikt wątpić nie
może, widząc jak się pięknie, a z niemałym
dla naszej sceny pożytkiem rozwija. Panna
May w tym roku, w każdej roli składa do-
wody, że prawdziwe uczucie artystyczne obu-
dziło się w niej, a co lepsza w każdej jej
roli; jak Fanny Bombance, widać staranie,
chęć, pracę i myśl. My zaś najlepiej wiemy,
że zawdzięcza ona te postępy usilnej i su-
miennej pracy, szczerzej powolności dobrym
radom i prawdziwemu zapałowi do sztuki.
Pisząc te słowa nie mamy na myśli reklamy,
ale miło nam zawsze oddać słusność praw-

dziwej zasłudze i wzorowemu artystycznemu
postępowaniu.

Biletów dostać można w piątek u bene-
ficyantki, a w sobotę w kasie teatralnej.
Z tego powodu zwracamy uwagę publiczności,
 iż od chwili przybycia teatru niemieckiego nie
 sprzedają się w wilię w kasie bilety na przed-
 stawienia polskie. Czynimy zaś to dlatego,
 iż zaszedł wypadek że ktoś w najlepszej wie-
 rze kupił bilet na przedstawienie niemieckie,
 myśląc, iż go kupuje na przedstawienie pol-
 skie na drugi dzień. Wprawdzie pieniądze
 mu zwrócono, lecz zawód był nader niemiły.
Doszła zaś do Dyrekcyi wiadomość, że bile-
terka tak w tym wypadku jak też w innym,
wynikłym z pomyłki numerów, nader niegrze-
cznie i nie właściwie postąpiła sobie. Z tego
powodu została ona ukarana i zagrożoną utra-
tą miejsca. Bileterzy i bileterki mają bowiem
surowy nakaz jak najgrzeczniejszego obchodze-
nia się z publicznością, której raczej jak Dy-
rekcyi są sługami. Dyrekcyja uprasza więc
tylko może, aby w podobnych wypadkach pu-

bliczność raczyła się natychmiast udawać
wprost do Dyrektora.

Niektórym warszawskim dziennikom przy-
widziało się, że grano na naszej scenie tę sa-
mą *Fedre*, która w zeszłym roku upadła z ło-
skotem na scenie warszawskiej, *Fedre* jakie-
goś księcia pruskiego bawiącego się w dyle-
tanta dramatycznego, nędzny utwór, w którym
Greczynki rozmawiają jak dzisiejsze Niemki,
a którego jedyną zaletą było piękne tłuma-
czenie p. Anczyca. Najzabawniejsze w tem
wszystkiem, że dzienniki owe umieszczają o
tem przedstawieniu nibyto korespondencye
z Krakowa, z tą grubą pomyłką, czem naj-
wymowniejszy składają dowód fabrykatów.
Najlekkomyślniejszy bowiem korespondent,
byłby prawdziwy z Krakowa, wiedziałby prze-
cież, że u nas grają *Fedre* Rasina.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

RZECZ W ROKU 1860.

(Ciąg dalszy).

Z nowym kursem zjawiają się: Zyg. Anczyce-
ceniony artysta wileński, Asnikowski komik,
Pacewiczówna, i Radoszewicz. Ostatni długi
czas grywał pierwsze role, arcy nieszczęśliwie.

W rolach gościnnych występowali: Zim-
mermanowa (niegdyś Geblówna) i Aszperyer
z Warszawy. Prócz koncertu Wacława Hauke
uczni Humla nie było koncertów, za to
urozmaicali jednostajność zabaw Görg i Nix,
kuglarz nad kuglarzy Bartłomiej Bosco z Tu-
rynu, prof. Schouard wynalazca maszyny aku-
stycznej.

Skibińscy w roku 1827 opuścili Kraków,
przenosząc się do Lublina, a zamtąd do
Wilna. Zabrali z sobą Ł. Zaleskiego i kilka
osób zdatnych do chórow, przez co uszczu-
pili siły kompanii Krakowskiej.

W Maju 1827 upływał termin dziesięciolecia
przywileju Kluszewskiego. Senat rozpiął kon-
kurs na objęcie teatru, Kluszewski utrzymał
się i nadal.

Sprowadził on na Lipiec operzystów nie-
mieckich pod dyrekcją J. A. Müllera ze Lwo-
wa, w której trupie odznaczał się Karol
Burghauzer, później dyrektor opery niemiec-
kiej. — Przez Październik W. Philadelphia
okazywał publice kulę akustyczną i dziewczy-
nę nadzwyczajnej grubości.

Na Listopad dopiero powróciła kompania
z Kalisza, wzmocniona artystą teatru War-
szawskiego Fel. Paw. Miłkowskim, który zda-
je się, że był lepszym pisarzem scenicznym
aniżeli śpiewakiem, gdyż go w roku 1828 wy-
gwizdano gdy śpiewał z operzystami niemiec-
kimi w operze Murarz i Ślusarz.

Wzmocnienie kompanii, nie przyczyniło się
do jej ulepszenia. Daremnie ratowano się od
upadku zaleceniami na afiszu że „sztuka no-
wa, wielce zabawna“ — „tragedya Kornela
poprawiona przez Osińskiego“. „Wystąpi
duch piekielny w postaci strasznej poczwary“.
Być może, iż sztuczki te, były potrzebne dla
publiczności, która nie zalecała się wykształ-
ceniem, skoro pisano na afiszach, iż z rozpo-
rządzenia zwierzchności, nie wolno siadać na
łóżkach, ani stawać na ławkach.

W roku 1828 grano przez ośm miesięcy
i dano 93 widowisk, między temi oper 23,
melodram 13, tragedyj 10, baletów 5. W kom-
panii 30 artystów, rej wiedli; Anczyce, Fisz-
erowie i Szymkailowie. Na październik przy-
byli: Gawecki i Bondasiewicz.

Ubyli zaś: Godziński, dwie Cieplikówny,
Medyński, Ciechońska.

W ostatnim ćwierć-roczu 1828 było 38
artystów.

Prócz tego występowali w rolach gościn-
nych: 1) Zalewska z Pięknoskich art. war.
dwa razy; 2) Nowakowski art. ze Lwowa;
3) Julia Springerowa art. z Wilna; 4) PP.
Moszyńscy Andrż. i Nimfa. Ci ostatni, tu-
dzież Springerowa, pozostali na cały kurs aż
do Maja 1829 r.

Co się dotyczy Skibińskich, ci lubo czę-
sto występowali, mianowicie w operach, za-
wsze jednak każdy ich występ, osobno na
czele afisza oznajmiany bywał w wyrazach:
„Sztuka — łącznie z pp. Skibińskimi“. Oni
więc nie byli uważani za wchodzących do
składu trupy, a będąc perłami mizernego
zgromadzenia, licznie gromadzili publiczność.

Balet składali Springerowie, a dla zapeł-
nienia całości, używali ku pomocy artystów
miejscowych, którzy nie mieli wyobrażenia
o tańcu. Henryk Springer okazywał dowo-
dy zręczności swojej poprzednio w Warsza-
wie, Petersburgu, Moskwie, Rydze, Rewlu,
Wrocławiu itd., już to jako skoczek (w mał-
pie Żoko), już to jako tancerz w pas de deux

w Sabotach itd. Jednocześnie w Listopadzie
pojawił się Ludwik i Marya Amiotowie, tan-
cerze chwaleni w pismach warszawskich i
wiedeńskich, a po trzech występach opuścili
Kraków.

Józef Krogulski dziesięcioletni, po piel-
grzymkach w Warszawie, Lipsku, Dreźnie,
i Berlinie, dał trzy koncerty na fortepianie.
Grał on między innemi: Koncert Humla, Ron-
do brillant Humla „które to rondo słyszał Jó-
zio egzekwowane przez samego autora w Lip-
sku, i o którego naśladowanie starać się bę-
dzie“, (tak brzmi afisz) Adagio i rondo z A
dur Hertza. Koncert Kalbrenera — Grandes
Variationes itd.

Rok ten 1828 sprzyjał dla młodych geniu-
szów, o których, gdy dorosli, świat muzykal-
ny nic nie wie. Jeden dał tylko koncert czter-
nastoletni fortepianista z Pesztu Stefan Kel-
ler. Improwizował na podawane sobie tema-
ta, grał wariacje własnego utworu. Nadto
koncert Humla z E dur. Pochwały uzyskane
w Wiedniu, Presburgu, Peszcie i Budzie nie
usprawiedliwiły go z prawdziwości twierdzo-
nych lat 14 życia. Artyści niemieccy w 35
przedstawieniach same prawie odgrywali ope-
ry i melodramy z obrazami i ogniem bęgal-
skim, układem czego zajmował się Burghau-
zer — zaś trupa była z Opawy pod dyrek-
cją J. A. Müllera. Składało ją 30 osób.

Artyści ci byli nieporównanie zdolniejsz-
mi operzystami, niż trupa polska, dlatego
utrzymali się w ciągu trzech miesięcznych
widowisk, i milej widziani byli, niż artyści,
którym zbywało na wszystkim. — Chudobę
i goliznę pokrywano zewnętrzną barwą obie-
canek, dlatego zapowiadano zawsze sztuki
„wielkie“ — „bardzo zabawne“ — lub „z unie-
sieniem widywane po wszystkich stolicach Eu-
ropy“ — a okraszano sztuki spisywaniem tre-
ści jej w afiszach.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Abonament Nr. 33.

Nr. porządkowy 93.

TEATR KRAKOWSKI.

We Czwartek dnia 27^{go} Lutego 1873 r.

Scenę aktu drugiego z „Wolnego Strzelca“ z muzyką K. M. Webera,
odśpiewa w roli **Agaty pani Bobrowska.**

Komedia w 1 akcie Fourniera, dla Teatru Krakowskiego
tłumaczona

AKTORKA

O S O B Y:

Franciszka Dumaesnil, artystka
teatru francuzkiego — —
Ludwika, jej chrzestna córka

Pani Hoffman.
Pani Terenkoczy.

Dupius, pisarz sądowy z małego
miasteczka — — — —
Alfred syn jego — — — —

Pan Zamojski.
Pan Leszczyński.

Rzecz dzieje się w Paryżu w r. 1750.

ZAKONCZY:

Obrazek dramatyczny ze śpiewkami z francuzkiego
PP. de Forges & de St. Vris.

FLORYNA

O S O B Y:

Floryna, modniarka — —
La Violette, muszkieter — —

Pani Bobrowska.
Pan Siedlecki.

Panna w usługach hrabiny — —
St. Jean, służący — — — —

Panna Wyszowska.
Pan Glikson.

Rzecz dzieje się w Wersalu w r. 1752.

CENY MIEJSC: Łoża parterowa lub I. piętra na osób cztery 5 złr. — Łoża II. piętra 3 złr. 15cent. —
Krzesło w łoży I. piętra w 1ym rzędzie 2 złr., w 2gim po 1 złr. — Krzesło w łoży parterowej lub I. piętra 2złr. —
Krzesło w łoży II. piętra 1złr. — Krzesło w sześciu pierwszych rzędach 1 złr. 5 cent. — Krzesło w dalszych rzędach
80 cent. — Krzesło numerowane na Balkonie 70 cent. — Parter 50cent. — Balkon 50 cent. — Galeryja 25 cent

Początek o godz. 7.